

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnaburgensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniae Agrippinae, 1657

§. 26. De confessione Rei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

§. 22.

Quid si Sacerdos nihil efficiat ?

SI nullo Sacerdotis ingenio ad confessionem induci potest, alii rogandi erunt, qui plus gratia, vel autoritate, vel doctrina, vel familiaritate pollent, ut veniant; faciendæ item orationes, Missæ, eleemosynæ; Ac cum demum confessio secuta fuerit, alia quoque tentari & fieri debent, quæ supra circa communionem, Extremam unctionem, restitutionem, pacificationem, Testamentum, adhibenda tradidimus.

§. 23.

Digressiones nonnunquam faciendæ ad circumstantes.

PRO conclusione autem notet Sacerdos, ut dum infirmo loquitur, semper habeat rationem assistentium, faciendo quandoque digressiones ad eorum ædificationem circa frequentia: 1. commendet & inculcet frequentem usum Sacramentorum, & securitatem conscientiarum. 2. mortis memoriam & acerbitates. 3. miseriam humanæ vitæ. 4. temporarium rerum vanitatem. 5. temporis nobilitatem. 6. fructus virtutum. 7. horæ mortis incertitudinem. 8. libertatem cordis ab affectibus rerum humanarum. 9. alia quæ circa infirmum incidere solent & notari. 10. orationes, eleemosynas, Missas, curam & medicinas diligenter pro infirmo faciendas.

§. 24.

Modus consolandi eos, qui propter delicta sua ad mortem sunt damnati.

PRIMO omnium observabit Sacerdos ea, quæ supra de iis, quæ pertinent ad eum qui juvat morientem, diximus &c. proinde Reo benignè salutato, captaque ex præmissis interrogatiunculis occasione, piè aliquid dicere incipiet, dicendique campum ingressus, omni studio adhibito eidem demonstrare conabitur, mortem imminuentem alacri, & patienti animo subeundam esse, sequentibus argumentis:

§. 25.

Quomodo mors patienter Reo subeunda persuadeatur.

DEUS Opt. Max. cujus providentia totus mundus gubernatur, sic permittit, & jubet, ut reus ita moriatur, cognoscens quod hæc sola moriendi via ei expedire valeat ad salutem. Fiat ergo voluntas DEI.

Agnoscat Reus hanc ipsam mortem pro singulari Dei beneficio: quippe si in tot scele-ribus & peccatis subito, aut quomodolibet

obiisset, damnatus esset; quod periculum nunc fermè evasit dum præciens mortem, tempus habet se disponendi, defendi peccata sua, illaque confitendi; quæ gratia vix ex mille uni conceditur.

Felicissimum est, & suavissimum hoc genus mortis: 1. quia mors in lecto plena est dolorum & cruciatuum, quorum causa plurimi vel impediti, vel spe convalescendi decepti, absque confessione moriuntur & damnantur. 2. mors subitanea calamitosissima est. 3. mors ex cæde seu vulneribus propter spem vindictæ, iracundiam, dolores, injurias, inimicitias, periculosa; hæc autem à morte Rei longissimè absunt.

Multi sunt, qui cum mori debeant, bene agere vellent, sed carent tempore, opportunitate, auxilio: Reo nihil horum deest. Hic offerat Sacerdos operam suam diurnam & nocturnam, usque ad ultimum spiritum Rei.

Semel mori necesse est, sive in lecto sive alibi. Quare ergò tantopere timet, quod evitari non potest? Faciat itaque ex necessitate virtutem, & quod propter delicta pati cogitur, libenter pro justitia, pro Deo, & pro fide ejus pati velle, paratus sit, ac parum aberit à martyrio.

Mors Rei multis proderit: aliqui enim ad bene vivendum incitabuntur, alii, opinionem malam de eo conceptam amittent, alii, quibus nocuit, reconciliabuntur, atque alii ad misericordiam commovebuntur.

Recenseri possunt horrenda aliquot Sanctorum martyria, quæ innocenter forti ac hilari animo pertulerunt; item aliqua de passione Domini, jungendo quædam exempla viro-illum illustrium, qui vel eandem mortem, vel atrociorẽ ob minora peccata patienter obiverunt.

§. 26.

De confessione Rei.

ET cum hoc hominum genus ferè nunquam aut rarè rectè confiteri soleat, ideo necesse omnino est eidem generalem confessionem omnium, quæ recordatur, peccatorum persuadere: quia oratione facilius etiam ad contritionem & patientiam excitari queat. Pro pœnitentia injungi aliquando Reo possit mors, qua plectetur, Absolutio detur ab omnibus censuris, & peccatis, quantumvis reservatis.

Ne tædio afficiatur Reus, collocutio Sacerdotis ultra duas horas qualibet vice non extendatur: expediatque ut pauci cum eo loquantur; & tempus ei concedatur, ad piè aliquid meditandum de gloria cœlesti, de judicio, de inferno, de Passione Domini; omnia tamen pro diversitate personarum intelligendo.

Si

Si circa fidem, spem, charitatem, contritionem, pacem, liberos, uxorem, bona temporalia adhortatione, aut dispositione opus fuerit, Sacerdos juxta ea, quæ cap. superiore dicta sunt, procedet.

§. 27.

Quomodo cum Reis obstinatis agendum.

QUOD si fortassis obstinatus sit Reus & ad pœnitentiam permoveri nolit: hortator 1. adhibeat, quæ suprâ de nolentibus confiteri, desperatis, aut alio vitio laborantibus, traduntur. 2. etiam genibus flexis rogando, animum ejus flectere conetur. 3. si nihil juvat: irato vultu ac verbis gravioribus agat. 4. industria judicis vel alterius cujuscunque utatur, quos, quid se absente agere debeant, instruat. 5. calcaria à metu pœnarum infernalium addet. Hic Reus digitum in candelam ardentem inferre deberet, ac per experientiam dicere, quæ inferni minima pœna esse possit. 6. per passionem ac tormenta Christi & Sanctorum Reus confundatur, quod eorum particeps fieri tantopere detrectet. 7. Pertinacia Rei Deo commendetur per orationes & Missas. 8. non desistat à cohortationibus Sacerdos, sed ad finem usque constanter perseveret, conando Reum vel in extremo vitæ articulo ad pœnitentiam perducere.

Si Reus odium in judicem, partem adversam, testes, aut quemvis alium habere apprehendatur, qui consolatur, laboret, id ei penitus evellere monendo, si forte tormentorum acerbitate, aut quomodolibet alterius famæ vel suæ detraxisset, seu falso quemquam accusasset, revocet coram judice, testibus, sive quocunque potest modo. Et si modus nullus appareat, sacerdoti coram aliquibus committat, ut loco & tempore commodis, nomine Rei id facere velit.

§. 28.

Observanda cum Reus ad supplicium ducitur.

CUM Reus è carcere ad supplicium educitur, caveat Sacerdos, ne verbulum, vel quidquam dicat, innuat, aut faciat, per quod Reo mors quovis modo directe vel indirecte maturari & accelerari valeat; Imo si ab aliquo moneatur, vel interrogetur, immotus faciat quæ sui officii sunt in Reo consolando: alios alia agere sinat.

Præterea in educendo Reo observetur, 1. Ne nimium bibat, & per hoc inebrietur. 2. Ne oculis & animo evagetur: sed vel oret, vel pie aliquid audiat de gloria cœlesti, de Passione Domini, de constantia martyrum, de salute animæ suæ, vultu in Crucifixum fixo. 3. Cum nullo externo, multo minus cum

uxore, filiis, consanguineis loqui permittatur. 4. Sæpe interrogetur an adhuc aliquid conscientiam ejus gravet. 5. Ut majori cum alacritate mortem Reus perferat, sacerdos ei promittat orationes, Missas, &c. 6. Crux parva, seu crucifixus Reo sæpe exosculandus præbeat. 7. Si Reus genus mortis exhorrescere putatur, hortator, turpitudinem crucis, quæ in veteri Testamento fuit, exaggeret, Christum tamen in ea pependisse innocentem: Quare si anima ad cœlum evolet, parum curari de corpore debere, quod in cinerem redigitur, tam in sepulchro quam extra. Infamiam quoque hominum apud Deum sæpe honorem esse, quemadmodum & prudentia humana apud Deum stultitia est. 8. Usque ad extremum spiritum Reo semper pie aliquid suggeratur & inlacetur. 9. Si coronam quis habeat cum indulgentiis, Reo detur, donec expiravit. 10. Post obitum moneantur astantes, ut pro anima defuncti genibus flexis devote aliquid orare velint.

§. 29.

Quid Reo defuncto agat Sacerdos.

DEMUM si Reus jam defunctus consanguineos habeat, Sacerdos eos accedere, & pariter consolari possit, referendo quam bene, ac sicut Christianum decet defunctus sit; & quod non tam inter turpiter multatos, quam inter Cives cœlestis curiæ numerari jam queat. Hæc ad consolationem morientium his duobus capitibus breviter sufficiant: quilibet pro suo ingenio, plura addere, hæc eadem ampliare & ex ipso fonte haurire poterit.

§. 30.

De officio Pastorum & Curatorum tempore Pestis.

BEATUS Carolus Cardin. Borromæus Archiepiscopus Mediolanens. verum Speculum Pastorum tot tantaque posteris documenta, cum Anno Christi 1576, novem mensium spacio Mediolani pestilentia crudelissimè grassaretur, peculiari quodam libello reliquit, ut aliqua eorum ad communem Curatorum usum compendiose proponere omnino debeamus.

Ac principio quidem peroptandum foret, ut omnes Parochi & Curati tempore pestis tali spiritu, fervore, amore, resignata voluntate, sollicitudine, promptitudine & alacritate ad laborandum, succurrendum, juvandum, atque ad ipsam etiam mortem subeundam præditi essent, quali præfatum B. Cardinalem, eadem sæva contagione durante fuisse, in ejus vita, & rebus gestis Carolus à Basilica-Petri exemplis quamplurimis testatur. Qui quidem toto